

Nog altijd beroemd...!

Rondwandeling Beuseberg

- **Periode:** jaren 1131-1360
- **Startpunt:** jaarpaal 1131, De Lindenberg (hoek Vianenweg/Pannenweg, Holten)
- **Lengte:** 9,3 km

Gebruiksaanwijzing

- Getallen verwijzen naar de jaartallen op de paaltjes.
- Letters verwijzen naar de zijde van de informatiebus: R = regionale gebeurtenissen; N = Nederland; E = Europa; W = overige werelddelen.
- Scan onderweg QR-codes voor filmpjes e.d.

Bewegwijzering

Wit-paarse bordjes geven de looprichting aan. De bordjes zijn vaak bevestigd aan lantaarn- en straatnaampalen.

Welke wereld stap je binnen?

We gaan terug in de tijd en belanden in de middeleeuwen. Tot het jaar 1000 heeft een groot deel van Europa last gehad van plunderende Vikingen uit het hoge noorden.

Landjepik

Het eens zo machtige rijk van Karel de Grote (+ 814) is uiteengevallen. Graven en hertogen voeren voortdurend oorlog met elkaar. Alles is gericht op meer macht en uitbreiding van het grondgebied. De edelen voelen zich veilig in hun sterke burchten.

Kruistocht

De relatie tussen christendom en islam is grimmiger dan ooit. Enkele jaren geleden heeft een leger van 'kruisvaarders' Jeruzalem op de moslims veroverd.

Innovatie

In het Midden-Oosten en het verre China staan wetenschap, kunst en literatuur op een hoog peil. In West-Europa worden nieuwe landbouwmethoden toegepast, waardoor meer voedsel voor de groeiende bevolking beschikbaar komt.

'Polderen'

In de Lage Landen proberen bewoners met dijkjes hun leven en land tegen de alles verwoestende overstromingen te beschermen.

Op deze wandeling gaan we op zoek naar zeven beroemdheden uit de middeleeuwen die de meeste mensen ook nu nog wel kennen.... Veel succes!

1) Wie is het beroemdste liefdespaar uit de middeleeuwen?

Aanwijzingen:

- Ik word in 1079 geboren, in Frankrijk. Ik studeer filosofie en theologie en ga in Parijs les geven op de kathedraalschool van de Notre Dame. Daar ontmoet ik een lief, mooi meisje. Zij is 20 jaar jonger dan ik.
- Dat meisje ben ik. 'k Ben wees, kan goed leren en woon dan in het huis van mijn oom die hoofd van de kathedraalschool is.
- Veel mensen hebben een hoge pet van me op. Ondanks het leeftijdsverschil worden we heimelijk verliefd op elkaar. Zij raakt zwanger!
- We besluiten in het diepste geheim te trouwen.
- Na een poosje raad ik haar aan het klooster in te gaan. Dat is beter voor mijn carrière.
- Mijn oom neemt wraak. Hij laat mijn geheime echtgenoot in zijn slaap castreren. Die verhuist daarna ook naar een klooster.
- Per brief corresponderen we met elkaar over de liefde en het geloof. Een deel van die brieven is bewaard gebleven.
- Na hun dood worden de geliefden eerst apart begraven, maar jaren later toch herenigd in een grafmonument op een begraafplaats in Parijs.
- Wie is dit wereldberoemde liefdespaar?

Grafmonument op begraafplaats Père Lachaise (Parijs)

Check: kubus 1142-E

2) Wie preekte voor vogels?

Aanwijzingen:

- Ik ben omstreeks 1181 geboren. Mijn rijke vader noemt me 'Fransmannetje', omdat hij vaak voor zaken naar Frankrijk gaat.
- Als ik 20 jaar oud ben, word ik tijdens een oorlog met een naburige stad krijgsgevangen gemaakt.
- Gelukkig koopt mijn vader me vrij. Thuis ben ik heel lang en ernstig ziek.
- Als ik weer beter ben, zet hij een punt achter mijn luxe leventje. Voortaan zoek ik mijn heil in een leven van armoede en bedelen.
- Na een niet zo'n goed verlopen bezoek aan de paus houd ik een preek voor vogels die ik langs de kant van de weg zie hippen.
- Voor mijn volgelingen richt ik een bedelorde op. Ik eet nauwelijks meer en verzorg melaatsen die aan hun lot zijn overgelaten.
- 1226 is mijn sterfjaar. Twee jaar later verklaart de paus mij heilig. In 1929 wordt mijn sterfdag uitgeroepen tot werelddieredag.
- Bijna acht eeuwen na mijn dood neemt een nieuwe paus mijn naam aan.

Check: kubus 1209-E

3) Wie verbleef jaren aan het hof van de Chinese keizer?

Aanwijzingen:

- Ik ben in 1254 geboren in Venetië.
- Samen met mijn vader en oom maak ik verre handelsreizen naar Perzië, Indië en China.
- In China treed ik in dienst van de Mongoolse heerser Koeblai Khan.
- Na mijn terugkeer in Venetië vertel ik mijn belevenissen aan een schrijver die er een boek over schrijft.
- In dat boek (*Il Milione*) lees je over de pracht en praal aan het Chinese hof en over allerlei zaken die in mijn tijd in Europa onbekend zijn zoals het bestaan van Japan en het gebruik van papiergeld en steenkool.
- In het boek staan ook verhalen over de reizen die ik in opdracht van de keizer heb gemaakt.
- Ik sterf op 8 januari 1324.

Check: kubus 1271-E en 1275-W

4) Wie heeft dit Duitse stadje beroemd gemaakt?

- Het verhaal gaat dat op 26 juni 1284 een grote groep kinderen uit de Duitse stad Hamelen naar de nabij gelegen Koppenberg loopt.
- Kort daarvoor was ik, van beroep rattenvanger, naar de stad gekomen om tegen betaling een rattenplaag te bestrijden.
- Ik lokte de ratten met mijn fluit naar de rivier waar ze verdronken. Iedereen blij natuurlijk maar tot mijn verdriet en woede weigert het stadsbestuur mij de beloofde beloning te geven.
- Ik neem wraak. Als iedereen in de kerk zit, lok ik met mijn fluitmuziek 130 kinderen in een grot en sluit ze daar op. Niemand heeft ooit meer iets van de kinderen vernomen.
- Dit is één van de volksverhalen die de Duitse gebroeders Grimm rond 1800 verzamelden en opschreven.

Check: kubus 1284-E

5) Wie liet het Muiderslot bouwen?

- Ik ben op 24 juni 1254 in Leiden geboren.
- Als ik nog maar 2 jaar oud ben, word ik graaf van Holland! Mijn oom regeert voorlopig in mijn naam.
- Als ik 12 ben verklaren ze me meerderjarig en krijg ik zelf het bestuur in handen.
- Ik voel me niet minder dan de koning van Engeland. Daarom geef ik opdracht mijn hof in 's-Gravenhage uit te breiden met een Ridderzaal.
- Ik verover Noord-Holland en laat een kasteel in Medemblik en ook het Muiderslot bouwen. Van daaruit kan ik beter het veroverde gebied controleren.
- Mijn graafschap wordt het machtigste gewest van de Lage Landen met Dordrecht als belangrijkste handelsstad.
- Ik onderhoud vriendschappelijke betrekkingen met de Engelse koning, maar daar komt vrij plotseling een einde aan als de man in het geheim aanpakt met de graaf van Vlaanderen, mijn grootste vijand.
- Uit wraak besluit ik de koning van Frankrijk te helpen bij diens strijd tegen de koning van Engeland.
- De laatste stoekt enkele edelen tegen mij op.

- Die hebben nog een appeltje met mij te schillen, omdat ik ze ooit flink gestraft heb. Met een list sluiten ze me op in mijn eigen Muiderslot. Als ze proberen me naar Engeland te ontvoeren, verspert een groep woedende Gooilanders hen de weg. Ik geef mijn paard de sporen maar beland in een sloot. Ik kan geen kant meer op. Daar word ik door mijn ontvoerders vermoord.

Check: kubus 1296-N

6) Welk verhaal vertelt dit monument?

- Rond 1300 proberen de Habsburgers – een koningshuis dat in grote delen van Europa de baas is – ook controle over Zwitserland te krijgen.
- Gessler, een wrede Oostenrijker is aangesteld als landvoogd in Altdorf, de hoofdstad van het kanton Uri. Hij laat op het dorpsplein een paal plaatsen met daarop een hoed als symbool voor de macht van de Habsburgers. Iedereen die er langs loopt, moet de hoed groeten.
- Op een dag loop ik met mijn zoontje over het plein maar ik weiger die stomme hoed te groeten.
- Ik word gearresteerd en naar de landvoogd gebracht. Die beveelt me met mijn kruisboog een appel van het hoofd van mijn zoontje Walter te schieten. Natuurlijk protesteer ik, maar als Gessler dreigt mij samen met mijn zoon te laten doden, haal ik twee pijlen uit mijn koker en schiet de appel van Walters hoofd.
- Gessler vraagt me waar de tweede pijl voor diende. Ik zeg hem eerlijk dat ik hem met die pijl zou hebben gedood als het mis was gegaan.
- De landvoogd laat me gevangen nemen, maar op weg naar de gevangenis aan de overkant van het Vierwoudstedenmeer steekt een zware storm op. Ik weet te ontsnappen en schiet de volgende dag de gehate landvoogd een pijl in zijn borst.

- Niet iedereen denkt dat dit verhaal waar is, maar toch staat het symbool voor het vrijheidsgevoel van alle Zwitsers.

Check: kubus1307-E

7) Wie is de beroemdste dichter uit de middeleeuwen?

- Ik ben in 1265 geboren in Florence.
- De leraren vinden me een goede leerling.
- Ik bekleed allerlei functies in de stadspolitiek, maar wordt uit Florence verbannen als ik in een hooglopende ruzie over de macht van de paus de kant van de verliezende partij kies (ik ben namelijk voor een strikte scheiding tussen de wereldlijke en geestelijke macht).
- Daarna reis ik wat rond en begin te schrijven aan een boek dat me wereldberoemd zal maken: *La Divina Commedia* (De goddelijke komedie). Het is een groot gedicht dat uit ruim 14.000 verzen bestaat. Het gaat over een reis door het hiernamaals. Het begint in de Hel en gaat dan via de Louteringsberg naar het Paradijs.
- In 1321 sterf ik als balling in de Noord-Italiaanse stad Ravenna. Tot op de dag van vandaag probeert het stadsbestuur van Florence mijn lichaam naar m'n geboortestad over te brengen (er staat daar zelfs een lege grafombe voor me klaar!). Al vanaf 1325 stuurt Florence elk jaar een kruik met olijfolie en een palmtak naar Ravenna. De reactie van het stadsbestuur daar is steeds: 'Eens verbannen, blijft verbannen.'

Check: kubus 1321-E

1360 Einde van de wandeling

Terug naar startpunt De Lindenberg (3 km):

1. Op viersprong rechts: Oude Deventerweg.
2. Op rotonde bij keuzepunt L59 (Wandelnetwerk) naar rechts: paarse wandelroute volgen naar centrum van Holten.
3. Op volgende rotonde recht door: Dorpsstraat.
4. Dorpsstraat gaat over in Oranjestraat.

5. Op 3^e rotonde schuin recht door: Markeloseweg (parallel aan autoweg)
6. Bij ANWB-wegwijzer 60665-2 links en autoweg oversteken.
7. Aan overzijde direct rechts (richting Rijssen).

Colofon

© 2020 Stichting Wereldtijdpad

Samenstelling: Floor Looy

Projectmanagement: IKOconsult, Almelo

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten van derden zo goed mogelijk te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot de uitgever wenden.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De Stichting Wereldtijdpad aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade als gevolg van niet of onjuiste vermelding van gegevens in deze uitgave. U kunt eventuele opmerkingen schriftelijk of per mail doorgeven aan de stichting.

Je kunt het Wereldtijdpad steunen
door voor € 5 donateur te worden
via www.wereldtijdpad.nl